

TÍÐINDI

Líraberg-málið:

Torført hjá
dómaranum at døma

Dómarin Henrik Møller hevur ikki nakra lætta uppgávu, tá ið hann skal taka støðu í sakarmálinum millum partafelagið Líraberg og fiskimálaráðið

Árni Gregersen

Tað kann fáa avleiðingar fyri alla føroyska fiskivinnu-siting, um partafelagið Líraberg vinnur sakarmálið, sum felagið hevur reist móti fiski-málaráðnum.

Fær Líraberg viðhald, so er ein grein í lógini um vinnuligan fiskiskap brúkt til heimildir, sum hon annars ikki er ætlað til.

Dómarin boðaði í dag frá, at hann fer at kunngerá dóm-in í málinum 4. desember á middegi.

Sakarmálskrivið hjá Líraberg gongur tó út uppá, at fyri tað fyrsta var tað ikki rætt, tá ið samtakið Sjófeli ikki fekk part í makrelkvotuni í 2012. Í øðrum og triðja lagi snýr tað seg um, at Líraberg vil hava endurgjald fyri mista veiðu og tað sama vil manningin á bátinum eis-ini hava. Samlaða kravið frá báti og manning er 350.000 krónur.

Fiskimálaráðið avvísir øllum krøvunum og vísir millum annað til, at Líraberg fekk part í kvotu, men fiskaði hana ikki.

Sakførarnir

Hans Trúgví Teirin hevur ført sakarmálið fyri Líraberg og stjóran Óla Jacobsen. Fyrra rættardagin hevði hann eina langa framløgu, har hann ferð eftir ferð vísti á, at grein 9 í lógini um vinnuligan fiskiskap er brúkt ov breitt.

Eftir hansara meting hevur umsitingin tikið ein part av tí, sum Løgtingið annars skal taka sær av í sambandi við regulering av fiskivinnuni. Løgtingið ásetir fiski-dagarnar og grein 9, stykkið 1.3 er bert til tekniskar regu-leringar.

Eyðfinn Jacobsen um-



Óli Jacobsen

boðaði fiskimálaráðið. Hann segði fyri tað fyrsta, at sak-armálið als ikki snýr seg um grein 9 í lógini um vinnuligan fiskiskap, tí tann parturin als ikki er ein pástandur hjá mótpartinum.

Viðvíkjandi pástandinum um, at lógin ikki er rætt brúkt, avvísti hann hesum, tí fiskiloyvi kunnu bert latast einum juridiskum persóni – tað vil siga formligum felag ella persóni – og tað var Sjófeli ikki. Hini bæði krøvini um endurgjald vóru eisini afturvíst, tí Líraberg fekk loyvi, men brúkti tað ikki.

Vitnini

Fleiri vitnir vóru avhoyrd og framløgan hjá Hans Trúgvá Teirin var long.

Fyrst var Óli Jacobsen, stjóri, avhoyrdur.

Hann greiddi frá, hví felagið hjá honum hevur stevnt fiskimálaráðnum. Hann segði frá, hvussu nógv virðið á botnfiskaveiðuni er minkað, men knappliga kom nýtt tilfeingi inn á land-grunnin.

Upprunaliga var ongin tanki um at biðja um makr-

elkvotu, men í 2011 sær út til, at makrelurin verður partur av fiskatilfeinginum á land-leiðini. So í 2012 valdi felagið at søkja um part av makrelkvotuni.

– Tað gevur onga meining at brúka lógina at siga okk-um nei, tí samstundis komu onnur skip – Stilla-havsskip-ini – inn á føroysku land-leiðina at veiða tann makrel, sum vit ikki finga lut í, segði Óli Olsen.

Stilla-havsskipini vóru Athena og Poseidon, men tað vóru ikki einastu skipini, sum sluppu framat at veiða makrel á føroyskum leiðum, hóast hesi skipini bert høvdu fiskiloyvir í Stilla-havinum.

Aðalstjórin

Aðalstjórin í fiskimálaráð-num, Rógvi Reinert, var eis-ini vitni í sakarmálinum.

Hann segði, at tað er ein yvirskipað regla, at øll før-oysk skip skulu fáa part av makrelinum og at hetta er ein politisk avgerð.

Rógvi Reinert legði aftur-at, at tá ið kunngerðir verða gjørdar, so er tað í samstarvi við landsstýrismannin, men



Hans Trúgví Teirin hevur ført sakarmálið fyri Líraberg og stjóran Óla Jacobsen

tær verða avgjørdar embæt-isfólkunum og eisini settar upp ímóti galdandi lógum.

Løgfrøðingurin

Ein lögfrøðingur, sum hevur arbeitt í fiskimálaráðnum, var eisini avhoyrd.

Sakførarin hjá Líraberg, Hans Trúgví Teirin, spurdi hana nógv inn til, nær tað var staðfest í fiskimálaráðnum, at grein 9.1.3 í lógini um vinnuligan fiskiskap var ein grein, sum gav landsstýris-manninum og fiskimálaráð-num so breiðar heimildir, sum hon segði, at tær geva.

Undir avhoyringunum var ikki gjørt greitt, nær hetta var staðfest, og nær fiskimálaráðið avgjórði, at hendan grein kundi brúkast at stýra allari makrelveiðuni og útlutingini av makrelkvotum við.

Deildarstjórin

Deildarstjórin á fiskivinnu-stovuni undir fiskimálaráð-num, Andrass Kristiansen, var avhoyrdur.

Sjófeli var eitt samtak, sum søkti um at fáa part av makrelkvotuni og ein partur

av Sjófela var Líraberg. Fiskiloyvi verða latin eigar-um av fiskifeløgum – einum juridiskum persóni, sum er persónur ella felag, segði Andrass Kristiansen.

Í førinum har Sjófeli søkti um loyvi at fáa makrelloyvi, var tað avvíst, tí samtakið var ikki eigari av bátunum.

Tá ið avtornaði var ein kvota ásett við hámarki hjá hvørjum einstøkum skipi ella báti. Hans Trúgví Teir-in spurdi, hví tað var ásett, at bátarnir skuldu fiska makr-elin við húki, men hesum av-vísti Andrass Kristiansen.

Andrass Kristiansen segði, at skipaður fiskiskapur er, tá ið eitt regluverk er gjørt uttanum veiðuna, men hann nevndi eisini, at áset-ing av kvotum eisini er at skipa fiskiskapin. Hann vísti til eina kunngerð um svart-kjaftafiskiskap í 2002, sum tá eisini brúkti grein 9 í lógini um vinnuligan fiskiskap. Hetta er einastu ferð, at hetta er gjørt við heimild í grein 9.1.

Deildarstjórin segði, at tað ongantið hevur verið ivi um, at heimildin í grein 9.1.3 er breið og kann brúkast til

at skipa makrelfiskiskapin eftir. Hann legði afturat, at allur fiskiskapur er skipaður – annars er talan um fiski-skap, sum ikki er í tráð við lógina.

Dómarin

Onki er at ivast í, at her er tal-an um eitt torført og torskilt mál, sum rætturin skal taka støðu til.

Tað spennandi í málinum er, um rætturin fer at við-gera, um grein 9, stk. 1.3 er brúkt ov nógv sum heimild til at gera kunngerðir eftir.

Eyðfinn Jacobsen, sak-førari hjá fiskimálaráðnum, helt, at tað fer rætturin ikki at gera, tá tað er ikki partur av sjálvum sakarkravinum.

Mótsatt helt Hans Trúgví Teirin, at sjálvandi fer rætt-urin at taka tann partin við, tí tað var grundarlagið undir ikki at lata Sjófela part av makrelkvotuni.

Dómarin boðaði í rættin-um frá, at dómur í málinum verður sagdur 4. desember á middegi.